

Asia: VN/26031/2020-VM-5

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta

VTJ-lain muutokset

- **Näettekö ehdotetun VTJ-lain muutoksen tehokkaaksi keinoksi vähentää tietoturvaloukkausten uhreille aiheutuvaa vahinkoa? Onko muita tehokkaampia keinoja vähentää uhreille aiheutuvaa vahinkoa?**
- **Viitaten kappaleeseen 4.1. keskeisistä ehdotuksista, tulisiko selvitysvastuun jakautumisesta säätää henkilötunnuksen muuttamista hakevan ja Digi- ja väestötietoviraston välillä? Tulisiko Digi- ja väestötietovirastolle säätää jokin erityinen tiedonsaantioikeus vireillä olevaan rikosasiaan liittyvistä tiedoista siinä tapauksessa, että selvitysvastuun jakautumisen katsottaisiin edellyttävän nykyistä laajempaa tiedonsaantioikeutta?**

Kaupan liitto toteaa, että VTJ-lain muutos on yksi keino vähentää tietoturvaloukkausten uhreille aiheutuvaa vahinkoa, mutta tällä aikataululla ja toistaiseksi puutteellisen vaikutusten arvioinnin vuoksi toimenpiteen tehokkuuden ja siitä aiheutuvan hallinnollisen taakan arvioiminen suhteessa muihin keinoihin on mahdotonta.

Vaikutusten arviointi

- **Keskeiset kehitys- ja tarkennuskohteet esityksen vaikutusten arvioinnin osalta (esimerkiksi vaikutukset tietoja käsittelevien tiedonhallintaan ja tietoaineistojen muodostamiseen tai vaikutukset asiakkaisiin, mikäli asiakas ei ole toteuttanut hänen vastuullaan olevia toimenpiteitä).**

Vaikutusten arvioinnissa olisi syytä selvittää tarkemmin mm. sitä, millaisia mahdollisesti haitallisia vaikutuksia henkilötunnuksen muuttamisesta aiheutuu tilanteissa, joissa henkilötunnuksen haltijan on ilmoitettava muuttunut tunnus esimerkiksi asiakasrekisteriä ylläpitävälle toimijalle ja hän laiminlyö ilmoituksen. Kysymyksellä on merkitystä kaupan alan yrityksille ja näiden asiakkaille, jotka saatetaan yksilöidä asiakasrekisterissä henkilötunnusta hyödyntäen.

Yleiset kommentit

- **Yleiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta**

Koska kaupan alalla henkilötunnuksia käsitellään asiakkaan yksilöintitarkoituksissa, esityksessä tulisi täsmällisemmin todeta, että henkilötunnuksen haltijalla on velvollisuus ilmoittaa muuttuneesta henkilötunnuksesta asiakasrekisteriä ylläpitävälle yritykselle tai muulle toimijalle. Mikäli henkilötunnuksen haltija laiminlyö velvoitteen, asiakasrekisterin ylläpitäjä ei ole vastuussa mahdollisista vahingoista. Tässä suhteessa viranomaisten neuvontavelvoite henkilötunnuksen muuttamisen vaikutuksista on tarpeellinen sekä henkilön itsensä että henkilötunnusta yksilöintitarkoituksessa käsittelevien tahojen kannalta.

Kallio Ilari
Kaupan liitto ry